

"Je kunt het leven niet leiden en doorvoelen zonder zonden te begaan."

Gesnavelde slechteriken als inspiratiebron

Lisette Langens

Een uniek bordspel met een knipoog naar de zeven hoofdzonden. Ontwerper en bedenker Birgitta Hermans uit Engelen nam het drieluik 'De Tuin der Lusten' van Jheronimus Bosch als inspiratiebron voor het ZevenZondenspel.

Het ZevenZondenspel is een gezelschapsspel waarin de zeven als heilig getal door het gehele spel verweven is. Zeven zonden, zeven deugden, zeven pionnen en gooi je het getal zeven, dan heb je geluk. Het spel is geschikt voor spelers van 7 tot 107 jaar en kent een gemiddelde speelduur van 70 minuten.

Jheronimus Bosch

Vier jaar heeft Birgitta, spelontwerper en grafisch vormgever, aan dit bordspel gewerkt. "Schilderijen lenen zich goed voor een spel. Ik heb ook andere schilders overwogen, maar met het Jheronimus Bosch 500-jaar op komst was de keuze snel gemaakt. Een bordspel geïnspireerd op zijn werk was er niet. Wat is mooier dan spelenderwijs ontdekken wat Jheronimus Bosch met dit schilderij wilde uitdrukken?"

Je kunt het leven niet leiden zonder zonden te begaan. Daar begint het spel mee: iedere speler krijgt de zeven hoofdzonden meteen in handen. Je speelt met ijdelheid, gulzigheid, hebzucht, luiheid, lust, woede en jaloezie. De pionnen zijn een verpersoonlijking van een hoofdzonde. De andere zonden, deugden en verleidingen liggen op de loer. Bij het spel zit ook een draaischijf waarmee de spelers extra zonden- en deugdenkaarten kunnen winnen.

Tuin der Lusten

De Tuin der Lusten is een schilderij vol symboliek en fantasieën. De uil is de vertegenwoordiger van de hoofdzonde Lust. "De uil was in de tijd van Bosch de grote verleider, het dier van de nacht. Nu symboliseert de uil wijsheid, maar in de tijd van Bosch was het een gesnavelde slechterik. Bij Bosch was bijna alles wat vleugels had negatief. De vogels in het schilderij zien er prachtig uit, maar hadden in die tijd vaak een negatieve betekenis. De woorden luistervink, oproerkraai en blinde vink verwijzen daarnaar."

Bosch vertelt in zijn schilderijen veel over de hel en een klein beetje over de hemel. Veel over zonden en een beetje over deugd. In de middeleeuwen was het leven heel overzichtelijk: het draaide om God en de duivel. Waar de kerk geen verklaring voor had, werd toegeschreven aan het werk van de duivel. Jheronimus Bosch, ook wel 'Den Duvelmakere' genoemd, dankt zijn naam hieraan. Taferelen met duivels en hun slachtoffers waren Bosch' handelsmerk.

Iets van mezelf

Birgitta heeft lang gewerkt als vormgever bij onder andere het Brabants Dagblad en de Persdienst. Daar is zij afgelopen zomer mee gestopt. "Ik wilde al heel lang iets ontwerpen dat echt van mezelf was, zoals sommige mensen graag een boek willen schrijven. Ik houd van bordspellen, van ouderwetse gezelligheid, van verhalen vertellen, elkaar uitdagen en aftroeven. Gezelschapsspellen zijn weer in. Ook jongeren organiseren volop spelavonden."

Het heeft Birgitta menig skaterondje gekost om alles te bedenken. In de loop der jaren probeerde ze prototypen uit door spelavonden te organiseren. "Ik geloof dat er vijf prototypen geweest zijn. Nu is het een spannend, dynamisch en leerzaam spel geworden. Het grootste compliment dat ik al een aantal keren heb mogen ontvangen, is dat mensen gelijk een tweede potje willen spelen, revanche willen. Ik ben trots dat na veel denkwerk, lezen, puzzelen en skaterondjes om mijn hoofd weer leeg te maken het spel er is."

Jheroquiz

Spelenderwijs Jheronimus Bosch leren kennen heeft haar geïnspireerd tot nog een ander

product: de Jheroquiz. Dit is een Triviant-achtige set kaarten met 120 vragen, meerkeuze antwoorden en een korte toelichting op het antwoord. Op een speelse manier kun je snel een goed beeld krijgen van de persoon Bosch, zijn schilderijen, de symboliek, het ambacht en de Middeleeuwen.

Stedelijk Museum

Birgitta heeft samen met andere Bossche ontwerpers in de shop van het Stedelijk Museum ruimte gekregen om hun producten te verkopen. Daar zijn ook Wanda van Riet met op Bosch geïnspireerde producten en Marjan Veldkamp met haar ruimtelijke design-objecten bij vertegenwoordigd. Zij zijn beiden ook uit Engelen afkomstig.

Birgitta en Wanda gaan binnenkort design-avonden organiseren rond het thema Jheronimus Bosch als inspiratiebron.

De spellen zijn behalve via bol.com en musea-winkels ook in Engelen te koop bij Birgitta Hermans op de Graaf van Solmsweg 89 en bij Van Rietontwerpers op de Graaf van Solmsweg 85.

ZevenZonden spel € 45,00

Jheroquiz € 15,00

Info: www.zevenzondenspel.nl

